

Prædiken til 15.s.e trinitatis (Høstgudstjeneste)

den 24.sep. kl. 10.30 i Bogense kirke

Salmer 729 – 448 – 41 // 730 – 476 – 787

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Matthæus: (Gud være lovet...)

Jesus sagde: »Ingen kan tjene to herrer. Han vil enten hade den ene og elske den anden eller holde sig til den ene og ringeagte den anden. I kan ikke tjene både Gud og mammon.

Derfor siger jeg jer:

Vær ikke bekymrede for jeres liv, hvordan I får noget at spise og drikke, eller for, hvordan I får tøj på kroppen. Er livet ikke mere end maden, og legemet mere end klæderne?

Se himlens fugle; de sår ikke og høster ikke og samler ikke i lade, og jeres himmelske fader giver dem føden. Er I ikke langt mere værd end de? Hvem af jer kan lægge en dag til sit liv ved at bekymre sig? Og hvorfor bekymrer I jer for klæder? Læg mærke til, hvordan markens liljer gror; de arbejder ikke og spinder ikke. Men jeg siger jer: End ikke Salomo i al sin pragt var klædt som en af dem. Klæder Gud således markens græs, som står i dag og i morgen kastes i ovnen, hvor meget snarere så ikke jer, I lidettroende?

*I må altså ikke være bekymrede og spørge: Hvordan får vi noget at spise og drikke? Eller: Hvordan får vi tøj på kroppen? Alt dette søger hedningerne jo efter, og jeres himmelske fader **ved**, at I trænger til alt dette.*

Men søg først Guds rige og hans retfærdighed, så skal alt det andet gives jer i tilgift.

Så vær da ikke bekymrede for dagen i morgen; dagen i morgen skal bekymre sig for det, der hører den til. Hver dag har nok i sin plage.» (Matt 6,24-34)

Amen!

Digteren Henrik Nordbrandt skriver et sted:

*»Året har 16 måneder: November
december, januar, februar, marts, april
maj, juni, juli, august, september
oktober, november, november, november, november«.*

Heri synes jeg godt, man kan sige, at der fra Nordbrandts side, ligger en vis kritisk, afstandstagende holdning til det danske vejr... Ligesom nogle af os nok føler omkring især den danske *sommer* – den var der ikke meget af i år; man kan nærmest føle sig snydt? – hvor blev solskinsdage af?

Jo, men *nogle* solskinsdage var der trods alt. Og det forsøgte jeg personligt ligesom at glæde mig ekstra meget over. Vi har det nemlig med at være lidt utaknemmelige, når det kommer til vejret – har vi hede bølge, sukker vi efter køligere

temperaturer, og har vi en sommer som i år med forholdsvis kølige temperaturer, klager vi over, at det er for koldt...

Modsætningen til utaknemmelighed – *taknemmelighed* – er det tema enhver høstgudstjeneste med respekt for sig selv skal have. Traditionelt var det naturligvis høsten på markerne, man takkede for, og selvom vi som samfund ikke på samme måde længere er afhængige af indkomsten fra landbruget, er høstudbyttet værd at takke for: også hvis vi tænker høst mere overordnet: at vi altid har mad på bordet, tøj på kroppen, et velfærdssamfund, der har alle gode intentioner om at spænde et sikkerhedsnet ud under os osv.

Men som med så mange andre følelser er taknemmelighed ikke noget, man kan føle på kommando. Og nogle gange er det først, når livet viser sig fra sin mørkeste side, at man kommer i tanker om, at man "glemte" at være taknemmelig dengang, livet var let.

Jeg synes der er en slags kobling mellem *glæde* og taknemmelighed. Måske er det i situationer, hvor man er glad,

at det kunne være godt at minde sig selv om også at være taknemmelig.

Der kan være forskellige måder at minde sig selv om det på. En god bekendt og kollega, som er meget glad for at gå i haven, fortalte mig, at det var blevet et helt ritual for hende, at når kirkeklokkerne ringede solen ned, stoppede hun automatisk op der i præstegårdshaven og sendte en lille takkebøn til giveren og skaberen af livet.

Bibelens grundfortællinger siger mange steder noget om glæde og taknemmelighed. Vi hørte en af dem før, hvor Noa, efter Guds udslettende oversvømmelse, tænder et offerbål, som tak for det liv, han fik lov at beholde. Og Gud svarer ham ved at sætte regnbuen på himlen som et løfte om, at han aldrig vil ødelægge alt levende igen.

Vi hører egentlig ikke nogen steder, at Gud KRÆVER taknemmelighed af sine mennesker. Men der er alligevel den indbyggede fordring i kristendommen, at der med en gave også følger en opgave; at man på en eller anden måde giver

noget tilbage. Skabelsesberetningen siger det ret tydeligt, synes jeg. Da Gud har skabt mennesket giver han det en gave - han GIVER mennesket dyr, planter og træer som levegrundlag. Men med til gaven følger der en instruks. Gud siger til sine nyskabte mennesker, at de skal "opfylde jorden og underlægge sig den " og de skal "herske" over jorden og livet derpå - dvs. de får *ansvaret* for jorden.

Heri ligger opgaven: at mennesket lever op til det ansvar; at de passer på jorden, dyrene, skovene, havene. Det kan mennesker anno 2017 godt trænge til at blive mindet om. Når vi har fået al dette liv, al den natur, er det ikke kun rimeligt men også helt nødvendigt, at vi passer på den!

Når vi kommer til hvad Jesus sagde om gave, opgave og taknemmelighed, kan vi se på dagens evangelietekst. For sine tilhørere peger Jesus på himlens fugle og markens liljer - og igen: han forlanger ikke, at mennesket skal være taknemmelig - nej, han siger, at mennesket skal være ubekymret; leve ubekymret. Vores himmelske far sørger for os, og derfor er

det vigtigt at vi ikke falder i den grøft at vi tror, vi kan klare alting selv. For vi ved, ikke og kan ikke styre, hvad morgendagen bringer – hver dag har nok i sin plage, som Jesus meget dramatisk (men også lidt tragikomisk) siger.

Nej, vi skal ikke leve i evig bekymring. Gud skal nok sørge for os – men så skal vi også ”søge Guds rige og hans retfærdighed”, som der står. Det betyder bl.a det jeg sagde før om, at vi ikke må tro, at vi er små guder der har kontrol over livet selv. At søge ”Guds rige” har også en fuldstændig parallel til det vi hører ved dåb, som Astrids før. For ligesom Jesus udpegede ”himlens fugle og markens liljer”, udpegede han ved en anden lejlighed de små børn og sagde, at som de modtager Guds rige, skal også vi voksne gøre.

Og den måde, de små børn lever på, er netop ubekymret og i fuld tillid til, at der er nogen, der passer på dem. Og som jeg siger til dåbssamtaler, er et af de vigtige budskaber ved dåben, at vi forældre får at vide, at det ikke kun er os der passer på

barnet; nej Gud passer også på vores børn, sådan som han lover ved dåbsvelsignelsen.

”Fyldt af glæde over livets under” sang vi som optakt til Astrids dåb før, og salmen sætter ord på en masse følelser, vi kan sidde med som forældre til små (som store) børn. Undren. Angst. Usikkerhed. Håb. Men netop også glæde.

”Fyldt af glæde” bærer vi ved dåben det lille mirakel et barn er, frem for ham som ”gav os livet”, står der også i salmen. Og salmedigterens taknemmelighed er i hvert fald ikke til at tage fejl af. For Holger Lissner er glæden forbundet med taknemmelighed.

”Alle gode gaver” skal vi synge om lidt. ”Alle gode gaver – de kommer fra Gud”. Og det gælder både høsten på marken, maden vi får at leve af; men det gælder også vores børn, vores liv, vores muligheder, vores oplevelser, vores opfyldte mål. Alle de gaver har vi al mulig grund til at sige tak for.

Og taknemmeligheden skal man nogle gange mindes om. Et sted, vi også bliver mindet om den, er i kirken. I dag ved en høstgudstjeneste, hvor taknemmelighed i særlig grad er et tema. Taknemmelighed indflettes i salmerne, ordene og bønnerne. Taknemmelighed mindes vi om i sanseindtryk fra den smukke natur, Lone har hentet ind i kirken i dag – blomster, frugt, grøntsager og høstredskabs-dekorationer. Og taknemmeligheden er en stille understrøm i det *fællesskab*, kirken er sådan indbefattet af. Fællesskabet omkring døbefonten, nadverbordet og sangen. Fællesskabet i, at der udveksles varme håndtryk efter enhver gudstjeneste her i kirken. Og i dag også i fællesskabet om *måltidet* ved frokosten om lidt. Og derfor kan vi endnu engang sige:

Lov og **tak** og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen

Almægtige Gud, himmelske Far!

Vi takker dig for livet, du har givet os og for jorden, du har skabt. Lær os at passe på jorden, på livet og på hinanden.

Kære Gud, tak for høsten, både den på marken, og den vi oplever på andre måder i vores liv - som opfyldte ønsker, gode oplevelser, opnåede mål, i fællesskabet, familien og kærligheden.

Kære Gud, lær os at leve ubekymret som fuglene, liljerne – og de små børn. Lær os de rette proportioner på livet, og lad ikke indbildskhed og utaknemmelighed fylde i vores liv

Herre, vor Gud, vi beder dig for dem der sulter, dem der sørger, dem der er på flugt, dem der er bange. Giv dem nyt mod på fremtiden, og giv dem håb.

Vi beder dig for vores Regering og Folketing, giv dem klogskab og ansvarsfølelse til at forvalte den magt, de har fået. Vær med krigsramte i hele verden og hjælp alle nationer til at leve sammen i fred og forståelse.

Kære Gud, vi beder dig for Astrid, som i dag er blevet døbt, og for hendes familie. Giv dem en lys og velsignet fremtid.

Vi beder for vores familie, venner og alle dem, vi er forbundet med. Velsign og bevar os alle, og værn os imod ulykke og tidlige dødsfald.

Vær med menigheden i Bogense kirke og alle menigheder. Lad dit Ord og din Ånd have frit løb i vores kirke til glæde, håb og trøst. Vær med vores dronning og hele kongehuset. Giv dem og os alle nåde, fred og velsignelse og efter vores liv den evige salighed og hvile.

Amen.

MEDDELELSER.

KOLLEKT: Folkekirkens Nødhjælp, høstkollekt 2017 , som har overskriften ”Plant håb i verden” – Luthercitat som inspiration. Projekt: at plante æbletræer i en landsby i Myanmar, hvor æblehøst faktisk er en vigtig indtægtskilde... Støtten mulig via MobilePay. Nummeret ses på små stykker papir, som lægges frem i sideskibet

Lad os med apostlen til ønske hinanden....Vor Herre Jesu Kristi nåde, Guds kærlighed og Helligåndens fællesskab være med os alle!

Amen!

Velkomst til høstgudstjeneste 15. søndag efter trinitatis

Velkommen til gudstjeneste i dag, 15. søndag efter trinitatis.

Der er pyntet op til fest i dag. For vi fejrer høstgudstjeneste og en ekstra festdimension er, at et lille barn i dag skal døbes.

Det centrale tema ved en høstgudstjeneste er taknemmelighed, og det vil jeg udfolde i min prædiken. Taknemmelighed er også et tema i den første bibeltekst, vi skal høre; nemlig den om Noah, der ”taler” med Gud efter syndfloden, hvor Gud i sit løfte om fremtidig beskyttelse af jorden og alt liv faktisk nævner ”såtid og høsttid”

Evangelietekstens lignelse har også høst-referencer i sig: her nemlig sættes hele scenen for Jesu forkyndelse med en mark – med liljer – og hertil kommer himlens fugle, og den ubekymrethed, Jesus med lignelsen forkynder